

Recenzo pri la libro

La dialogaj teknologioj de civila edukado

de

I. A. Poluŝkin, V. K. Miĥelkeviĉ & V. I. Ionesov

Eldonejo de Samara Scienca Centro de Rusia Akademio de Sciencoj

Samara, Uzbekio, 2004, 174 p.

Karaj legantoj de Scienca Revuo, ĉu vi ofte komunikas kun nuntempaj sciencistoj-teoriuloj, kiuj okupiĝas pri la plej modernaj formoj kaj sistemoj de mezlemeja edukado? Antaŭ mi kuŝas unu el la plej novaj monografioj, kies aŭtoroj pritraktas la sciencajn fundamentojn de projektado kaj realigado de dialogaj rimedoj de mezlemeja edukado kaj formiĝo de civila respondeco inter la lemantoj. Ĝi estas adresita al la instruistoj kaj direktoroj de mezaj lernejoj, liceoj kaj al la profesoroj kaj postuniversitataj studentoj de superaj klerigaj institucioj.

La aŭtoroj akcentas en sia 174-paĝa monografio, ke la dialogo estas la plej aktiva rimedo dum konstruado de kompleksaj sistemoj de homaj rilatoj en ĉiuj sferoj de la socia vivo. La dialogo havas specifan rolon en la formiĝo de homa vivagado kaj la sukceso de klerigado ja dependas de la dialoga kulturo.

La monografio havas du ĉapitrojn:

- Teoriaj-metodaj bazoj de dialogo kaj ties teĥnologio dum instruado en civila klerigado, kaj
- Projektado kaj realiĝo de dialogaj teĥnologioj en civila edukado.

Krom tio, la libro havas abundan (120 librofontojn) bibliografian liston de la uzita literaturo. Tiun ĉi ruslingvan libron la aŭtoroj eldonis sub la prizorgo de Samara Scienca Centro de Rusia Akademio de Sciencoj, Regiona Lingvistika Centro "Dialogo de Kulturoj" kaj Asociaĝinta UNESKO-lernejo (gimnazio N° 11 en la urbo *Samara*).

En la unua ĉapitro, krom komunaj klarigoj pri dialoga komunikado kaj teĥnologio de kleriĝo, la aŭtoroj evoluigas konkretajn formojn de dialogo en

la nuntempaj lernejoj: dialogoj "instruisto-lemanto", "lemanto-lemanto", "lemanto-komputilo", "lemanto-Interreto". Dum aplikado de la plej diversaj teĥnologioj, metodoj kaj rimedoj de edukado, tamen la centra kaj grava restas la aktiva, kreiva dialogo inter instruisto kaj lemanto: la aŭtoroj evoluigas multajn flankojn de tiu ĉi procezo kaj akcentas la gravan rolon de perfektigo flanke de la instruisto. Samtempe en la unua ĉapitro oni pridiskutas la multkulturan dialogon kiel rimedon de formiĝo de pacema, tolerema kaj senperforta rilato de la lemantoj al la mondo.

Plialtiĝon de efiko en la funkciado de dialoga teĥnologio dum la pedagogia procezo oni vidas en la transformiĝo de ĉiuj komponantoj (celoj, enhavo, metodo, rimedoj) en nekontraŭdira, komuna kaj integra sistemo. Tio koncentriĝas en anticipa detala projektado por lemantoj kaj pedagogoj. Ĉi tie gravas la teoria evoluo de pedagogia teĥnologio – senĉesa, logika kaj sinsekva movado de ligitaj inter si komponantoj, etapoj kaj statoj de la pedagogia procezo kaj agoj de la partoprenantoj.

En la unua ĉapitro ĉeestas ankaŭ diskutaj elementoj pri barieroj en la pedagogia procezo kaj metodoj de ilia eliminado. En la dua ĉapitro oni diskutas la uzadon de la dialogaj teĥnologioj en sferoj de sciigo, en dulingva instruado, aspektoj de administrado de pedagogiaj integriĝoj inter landaj kaj eksterlandaj lernejoj, universitatoj kaj internaciaj organizaĵoj. Ĉi tie estas ankaŭ menciita la antaŭpreparado de instruistoj al dialoga kleriĝo kaj edukado de lemantoj. Oni esploras la efikecon de dialoga instruado kaj multkultura edukado.

La projektado kaj realigado de dialogaj teĥnologioj en civila klerigado estis ekzamenita en la gimnazio N° 11 de la urbo Samara – asociiĝinta lernejo de UNESKO kaj ĝi fariĝis objekto kie oni aprobis kaj esploris la efikecon de novaj konceptoj en la pedagogia procezo. La libro estas bone eldonita kaj senkonsidere pri iuj preseraroj ĝi enhavas abundan teorion kaj praktikan materialon science kaj kreive ellaboritan. La moderna kaj ofte uzata faka terminologio ne vualas la sencon de la priskribado, kiu estas bone akceptebla kaj utila, ĉar ĝi estas ankaŭ elemento de la teoriscience fruktodona laboro de la aŭtoroj. La libro sendube estas aktuala por la lerneja instruistaro, edukaj instancoj kaj pedagogoj.

D-ro Vladimir Ŝotkin

Beruni Strato 31/50,

UZ-703050 Samarkand/Uzbekio